

Puolivuosikatsaus 1.1.–30.6.2017

Sisältö

1. Luomme parempaa kaupunkiasumista
2. Avainluvut katsauskaudelta
3. Toimintaympäristö
4. Liiketoiminta ja strategian eteneminen
5. Tulevaisuuden näkymät

Luomme parempaa kaupunkiasumista

Strategisten tavoitteiden saavuttamisen varmistamiseksi monipuolistimme rahoitustamme.

- Julkinen luottoluokitus (Moody's Baa2 vakain näkymin) ja Irlannin pörssiin listattu Eurobond tukevat yhtiön tavoitetta investoida Lumo-koteihin kaupungistuvassa Suomessa.
- Kasvatamme merkittävästi vakuudettoman rahoituksen osuutta.

Investoimme vuokra-asuntoihin helpottaaksemme muun muassa työn perässä muuttoa kaupungistuvassa Suomessa.

- Kojamolla on rakenteilla 1 835 Lumo-asuntoa.
- Toimintamme painopiste on seitsemällä suurimmalla kaupunkiseudulla ja vastaamme erityisesti Helsingin seudun vuokra-asuntokysyntään.
- Kojamon osuus koko vuokra-asuntomarkkinasta on noin neljä prosenttia.
- Viiden vuoden aikana olemme investoineet Lumo-liiketoimintaan lähes 1,5 miljardia euroa.
- Uskomme, että uusilla ajatuksilla syntyy parempaa kaupunkiasumista ja hyvinvoiva maa.

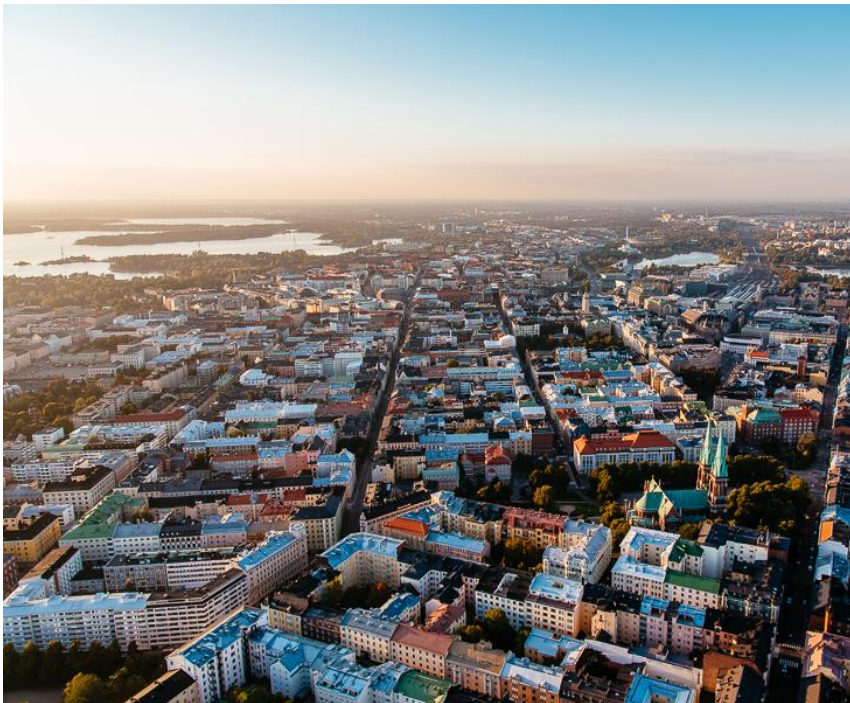
Kehitämme toimintaamme voimakkaasti.

- Panostamme yhä vahvemmin digitaalisiin palveluihin, asiakaskokemukseen ja yrityskulttuuriin.
- Lumo-verkkokaupan kautta kuukausittaisten asuntovuokrausten määrä on yli 300.
- Yhtiömme tavoitteena on olla erinomaisesta asiakaskokemuksesta tunnettu ja hyvää taloudellista tulosta tekevä asuntosijoitusyhtiö.
- Haluamme tarjota erinomaista asiakaskokemusta joka päivä. Asiakaskokemus rakentuu tavastamme toimia, ammattitaidostamme, asenteestamme asiakkaidemme palvelemiseen ja halustamme ratkaista asiakkaan ongelmat kerralla kuntoon.

Avainluvut katsauskaudelta

- Bruttoinvestoinnit olivat 129,4 M€
- Liikevaihto oli 167,2 M€.
- Nettovuokratuotto oli 106,0 M€.
- Taloudellinen vuokrausaste oli 96,6 %.
- Vuokra-asuntoja 33 877 ja markkinaosuus noin 4 %.
- Rakenteilla oli 1 835 vuokra-asuntoa.
- Myimme 1 459 asuntoa.
- Lumo-verkkokaupassa on vuokrattu noin 2 500 asuntoa.

Kaupungistuminen on jatkunut voimakkaana, mikä näkyi kerrostalorakentamisen lisääntymisenä kasvukeskuksissa. Uuden tarjonnan painopiste oli vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa.

Kaupungistumisen odotetaan pitävän yllä kasvukeskusten kysyntää, ja samalla tarjonnan lisääntyminen kasvattaa hetkellisesti asiakkaiden vaihtoehtoja.

Erot eri alueiden välillä kuitenkin kasvoivat, ja joillakin alueilla kysyntä ja tarjonta olivat tasapainossa. Suurin kysyntä kohdistui pienimpiin asuntoihin, eli yksiöihin ja kaksioihin. Vuokrien nousu hidastui.

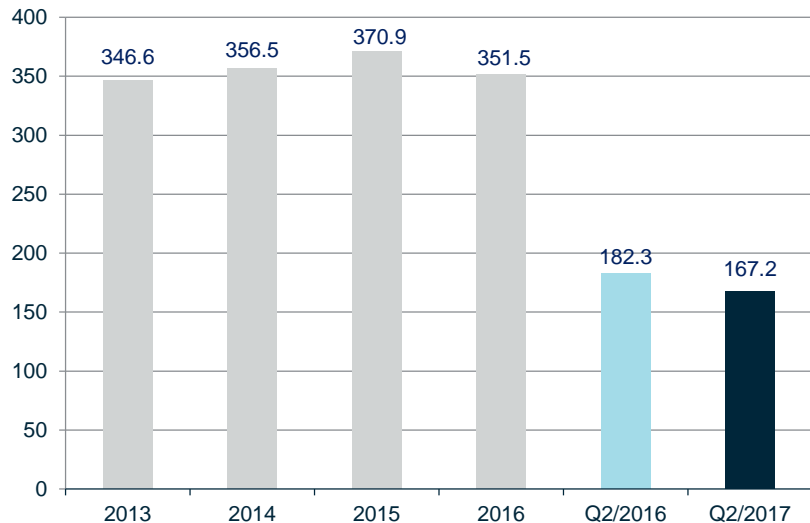

Liiketoiminta ja strategian eteneminen

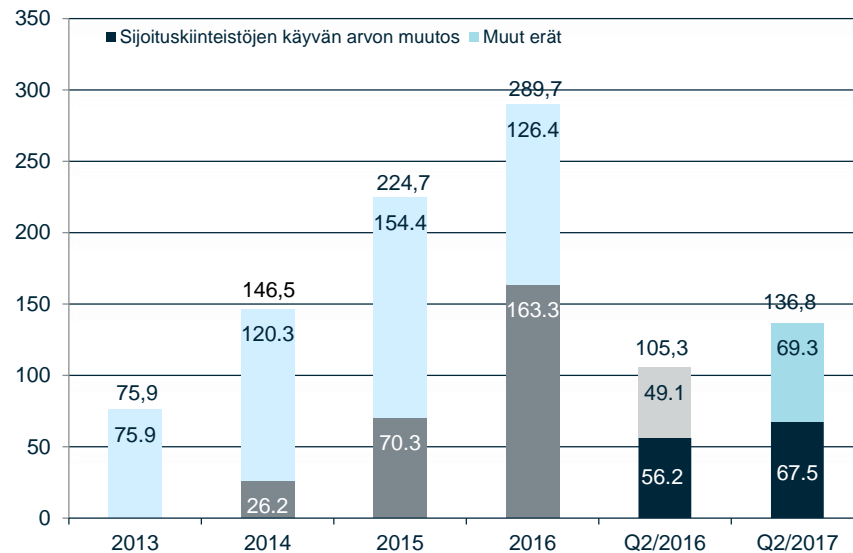

Liikevaihto ja tulos ennen veroja kehittyi vakaasti

Liikevaihto, M€

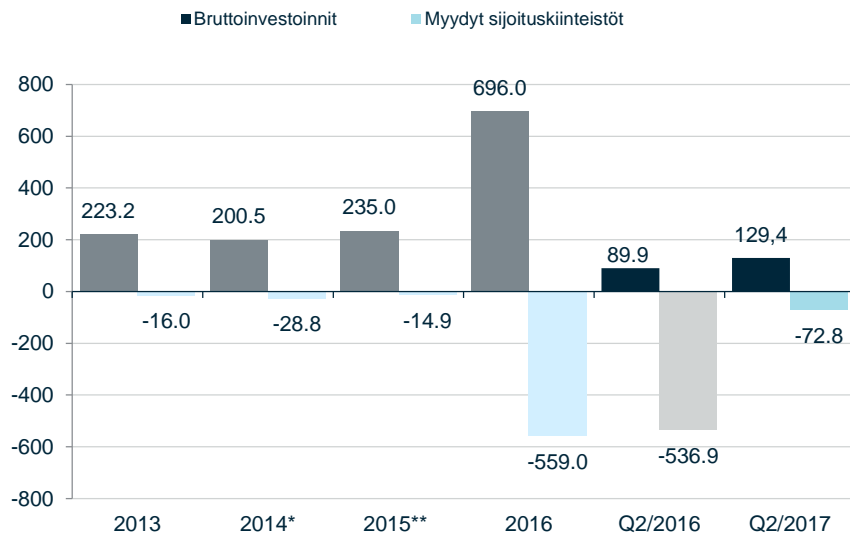
Tulos ennen veroja, M€

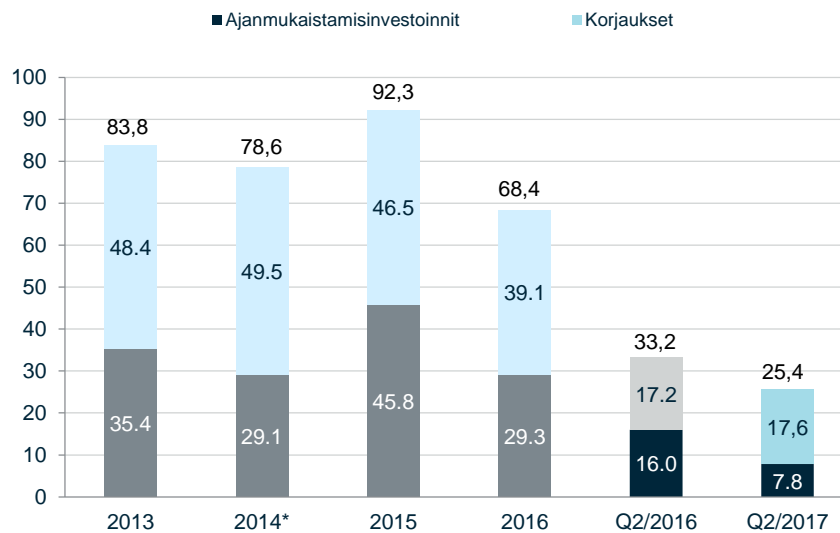

Investoinnit jatkuivat Lumo-liiketoimintaan

Bruttoinvestoinnit ja myydyt sijoituskiinteistöt, M€

Korjaustoiminta, M€

*Konserni raportoi v. 2014 alkaen IFRS-lukuja.

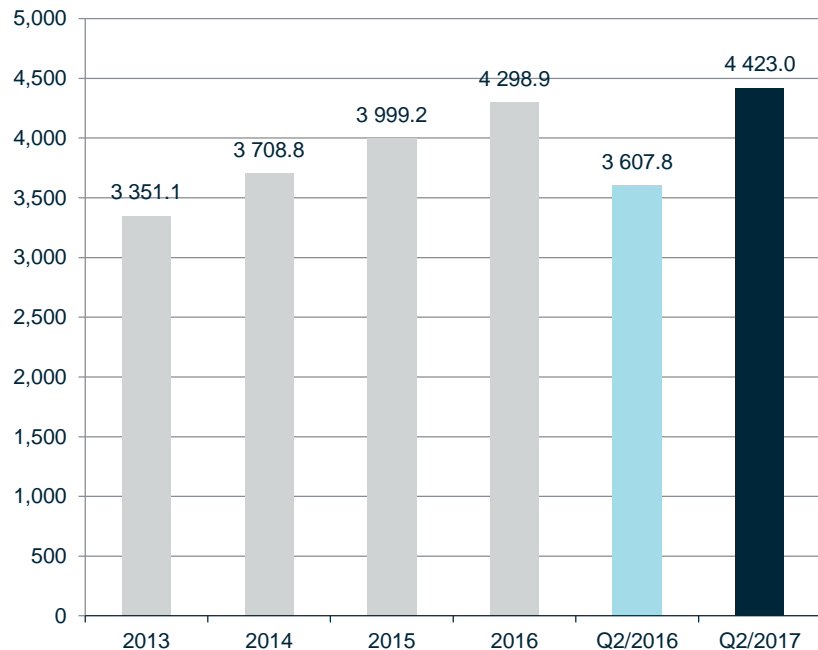
**Bruttoinvestointien laskentatapaa muutettu. Aikaisemmin esitetty rahavirran bruttoinvestoinnit, 31.12.2015 alkaen suoriteperusteiset investoinnit.

Sijoituskiinteistöjen arvo kehittyi strategian mukaan

Käypä arvo, M€

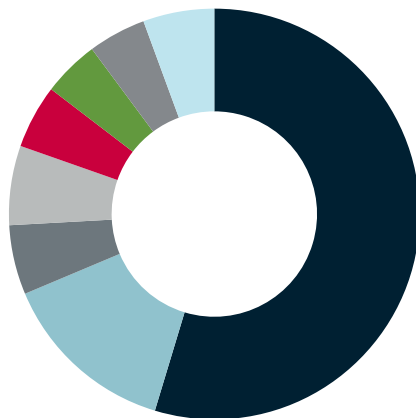
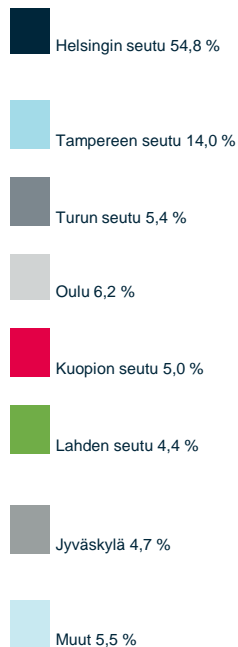

M€	Q2/2017	Q4/2016	Muutos
Sijoituskiinteistöt	4 419,1	4 228,3	190,8
Myytävänä olevat sijoituskiinteistöt	3,9	70,6	-66,7
Käypä arvo yhteensä	4 423,0	4 298,9	124,1
Käypään arvoon arvostaminen	67,5	163,3	

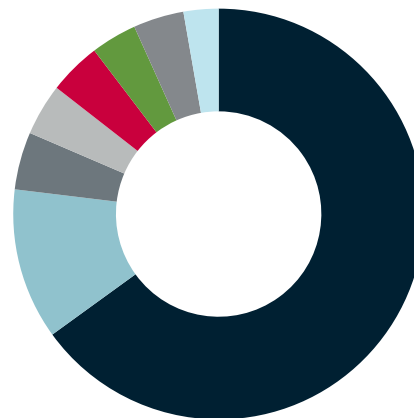
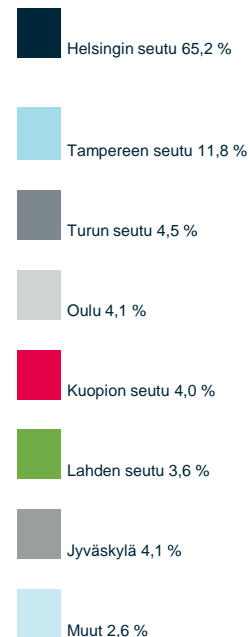

Toimintamme painopiste on seitsemällä suurimmalla kaupunkiseudulla

Asuntojen määrä, %- osuudet

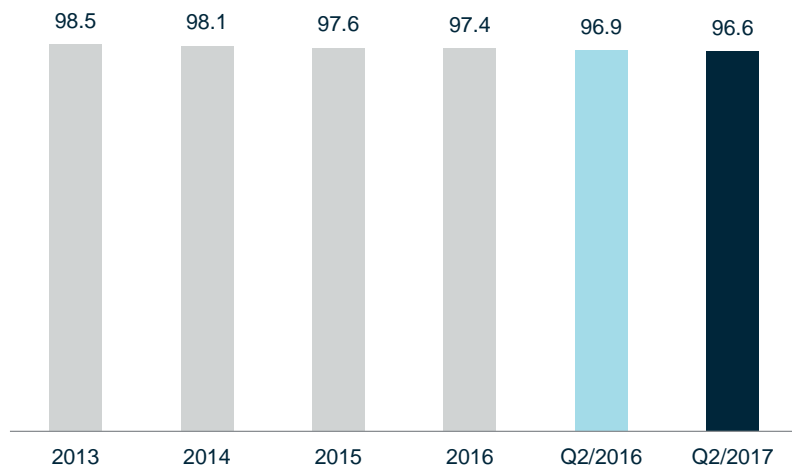
Käypäarvo, %- osuudet

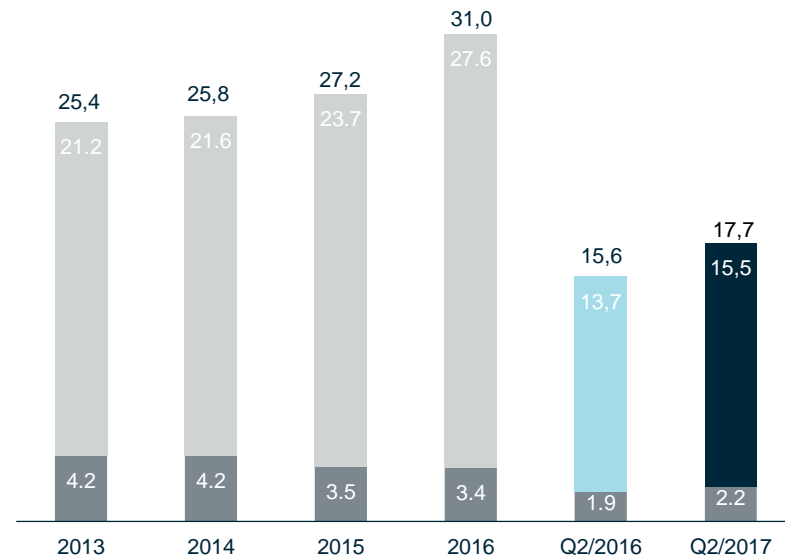

Vuokrausaste pysyi korkeana

Taloudellinen vuokrausaste, %

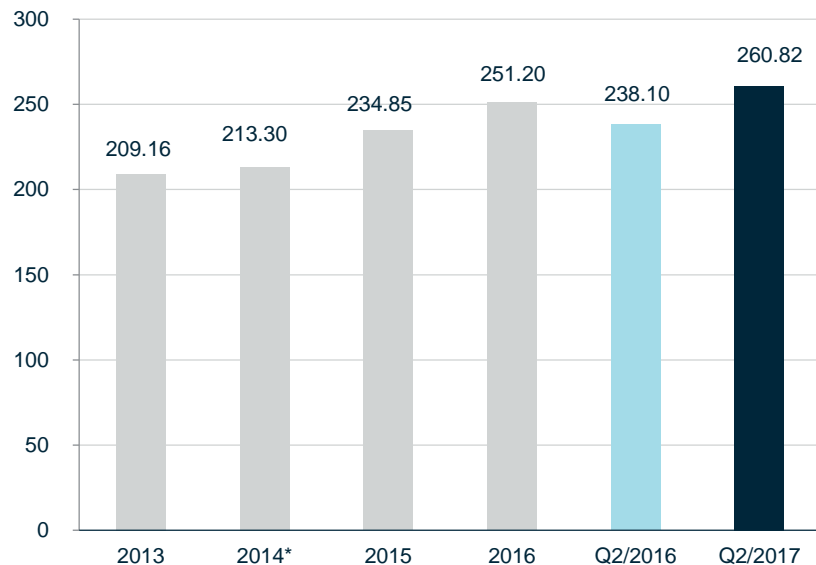
Vaihtuvuus, %   Sisäinen vaihtuvuus, %

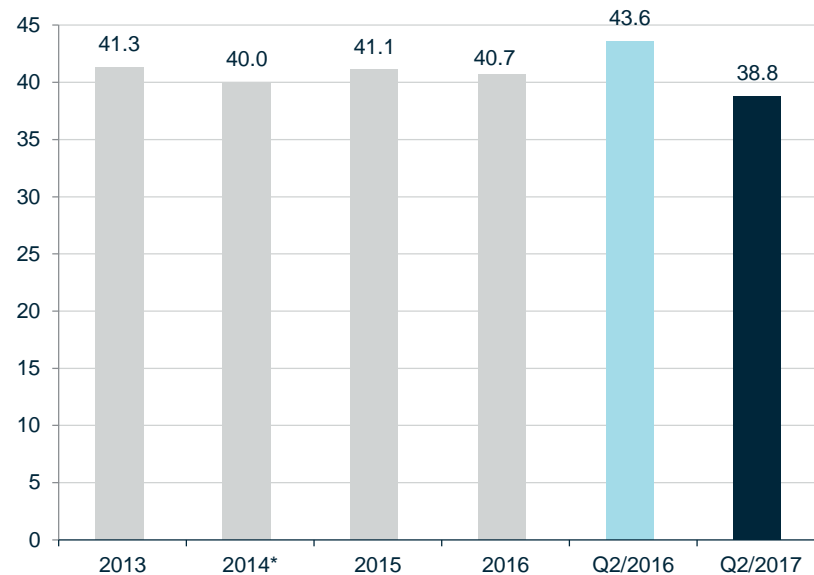
Omavaraisuusaste säilyi vahvana

Oma pääoma/osake, €

*Konserni raportoi v. 2014 alkaen IFRS-lukuja.

Omavaraisuusaste, %

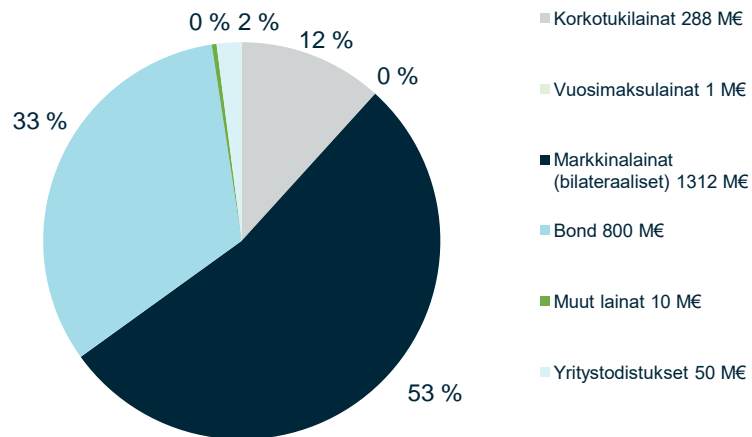
Yhtiön poikkeuksellisen suuret rahavarat laskivat Q2/2017 omavaraisuusastetta noin kahdella prosenttiyksiköllä.

Monipuolistimme rahoituslähteitä, säilytimme tasapainoisen maturiteettijakauman

Konsernin lainajakauma

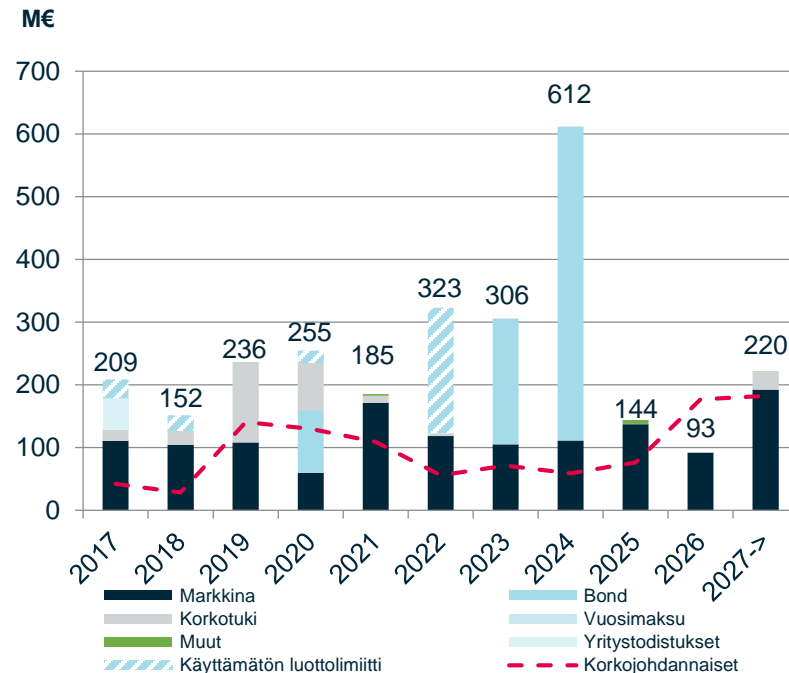
Lainat yhteensä 2,460 M€

Sisältää VVO -segmentin lainat yhteensä 46 M€, josta korkotukilainoja 32 M€ ja markkinalainoja 14 M€.

Kojamo Oyj:n puolivuosisiksaus 1.1. - 30.6.2017

Konsernin lainojen maturiteettijakauma

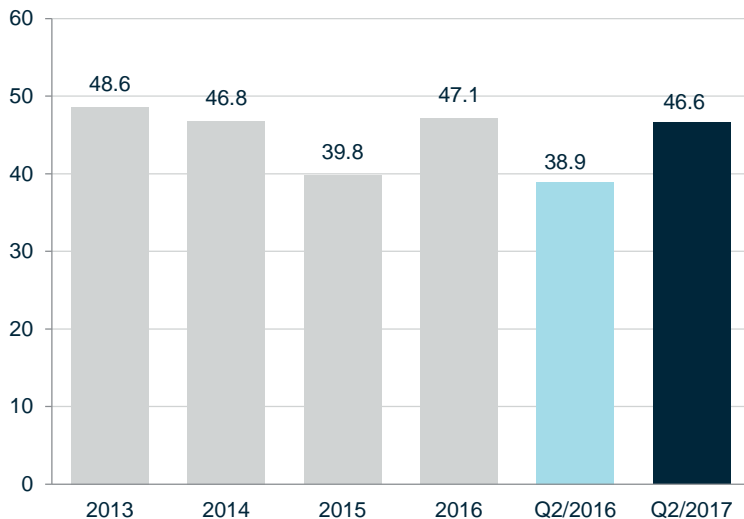

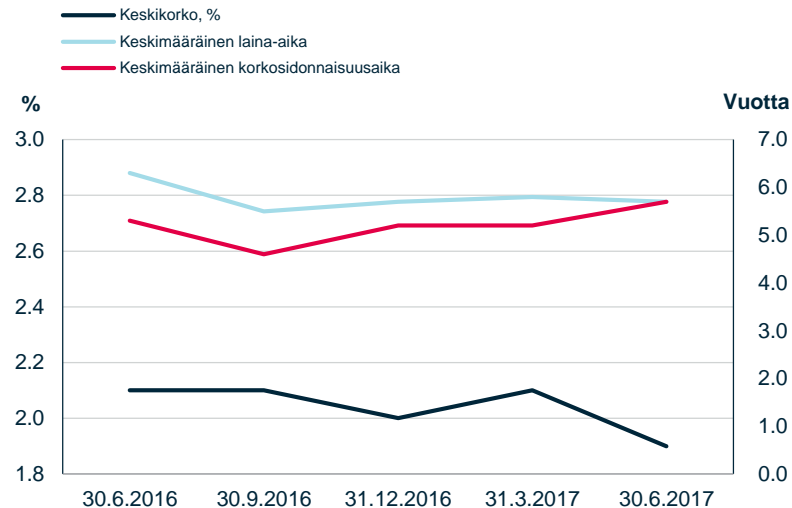
Maltillinen LTV ja vahvat rahoituksen tunnusluvut

LTV (Loan to Value), %

Konserni

Konsernin lainojen keskiporko, maturiteetti ja korkosidonnaisuusaika

Strategiset avainluvut

Avainluku	Toteuma Q2/2017	Tavoite 2021
Asuntovarallisuus	4,4 miljardia € 33 877 asuntoa	6,0 miljardia € 38 000 asuntoa
Lumo-liiketoiminnan operatiivinen tulos/liikevaihto, %	31,7	32,0
Lumo-liiketoiminnan omavaraisuusaste, %	38,7	40,0
Nettosuositteluindeksi	31	40

Tulevaisuuden näkymät

Markkinanäkymät

- Suomen talouden kasvuennusteita on nostettu jo selvästi yli kahden prosentin (VM 6/2017 2,4 %). Kasvuodotukset perustuvat kotitalouksien kulutuksen ja rakentamisen lisäksi kaikkien päätoimialojen kasvuun. Yksityisen kulutuksen kasvua tukee työllisyyden koheneminen.
- Vuokra-asuntojen kysynnän odotetaan muuttoliikkeen vetämänä jatkuvan vahvana suurimmissa kasvukeskuksissa, vaikka tarjonta on lisääntynyt merkittävästi.
- Tarjonnan kasvu näkyy erityisesti vaihtuvuuden lisääntymisenä. Kaupungistumisen voimakas jatkuminen kasvattaa alueellisia eroja.
- Pääkaupunkiseudullakin erot eri alueiden välillä kasvavat. Uudistuotannon painopisteen arvioidaan säilyvän edelleen vapaarahoitteisissa vuokra-asunnoissa.
- Omistusasuntojen hintakehityksen odotetaan jatkuvan vakaana kasvukeskuksissa.

Kojamo-konsernin näkymät 2017

- Nettovuokratuottojen arvioidaan olevan 208–220 M€.
- Investointien ennakoidaan ylittävän 300 M€.
- Operatiivisen tuloksen arvioidaan olevan 96–107 M€.
- Näkymissä on otettu huomioon vuoden 2016 aikana toteutuneiden merkittävien asuntomyyntien ja vuodelle 2017 suunniteltujen asuntojen myyntien ja ostojen vaikutukset, arvio vuokrausasteesta sekä rakenteilla olevien asuntojen määrä.

Liitteet

Yhtiön perustiedot

Kojamo Oyj tarjoaa vuokra-asuntoja ja asumisen palveluita Suomen kasvukeskuksissa. Missiona on: luomme parempaa kaupunkiasumista. Asuntosijoitusyhtiön visiona on olla asumisen edelläkävijä ja asiakkaan ykkösvalinta.

Sijoituskiinteistöjen käypä arvo katsauskauden lopussa oli 4,4 (3,6) miljardia euroa. Kojamo-konserni omisti katsauskauden lopussa 33 877 (32 736) vuokra-asuntoa.

Kojamo Oyj:n strategia

Megatrendit

Kaupungistuminen & kansainvälistyminen

Väestön ikääntyminen & perhekokojen pieneneminen

Uudet teknologiat & digitalisoituminen

Yksilöllisyys & yhteisöllisyys

Ympäristö & kestävä kehitys

Missio

Luomme parempaa kaupunkiasumista.

Visio 2021

Olemme asumisen edelläkävijä ja asiakkaan ykkösvalinta.

Strategiset painopisteet

- ▶ Paras asiakaskokemus
- ▶ Omistaja-arvon pitkäjänteinen kehittäminen
- ▶ Johtava kestävässä kehityksessä
- ▶ Osaavin ja energinen työpaikka

Arvot

Ilo palvella

Hinku onnistua

Rohkeus uudistaa

Toimintamme painopiste on seitsemällä suurimmalla kaupunkiseudulla

Asuntojen jakauma

Helsingin seutu
18 551

Tampereen seutu
4 749

Turun seutu
1 827

Oulu
2 114

Kuopion seutu
1 697

Lahden seutu
1 505

Jyväskylä
1 587

Muut
1 847

Asuntoja
33 877

Asuntojen
keskipinta-ala
55,8 m²

Kiinteistöjä
1 364

Asukkaita lähes
55 000

Talojen keski-ikä
31,5 v.

Asuntoja
1,9 milj. asm²

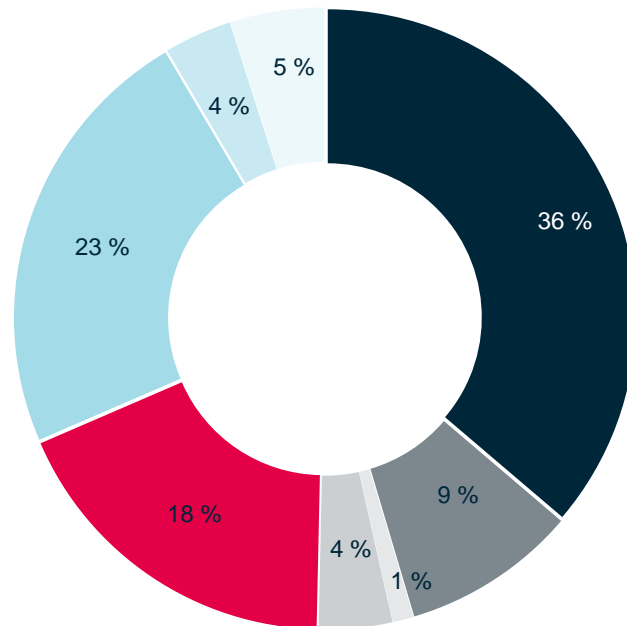

100 M€ verotuloja Suomeen

Konsernin verojalanjälki v. 2016

- Tuloverot
- Kiinteistöverot
- Varainsiirtoverot
- Työnantajamaksut
- Investointeihin sisältyvä vähennyskelvoton alv
- Muihin hankintoihin sisältyvä vähennyskelvoton alv
- Maksettu alv
- Ennakkopidätykset palkoista

Työllistävä vaikutus **5 111** henkilötyövuotta.

Vastuu on osa toimintaamme

- Harmaan talouden torjuntamallit ylittävät lain vaatimukset.
- Arvio Kojamo-konsernin vuoden 2017 veroista ja veronluonteisista maksuista on noin 100 miljoonaa euroa.
- Ilmastokumppanuussopimus Helsingin kaupungin kanssa jatkuu edelleen.
- Kojamo liittyi Vuokratalojen energiatehokkuussopimukseen (VAETS II) saavutettuaan vuonna 2016 päättyneen sopimuksen tavoitteet. VAETS II -sopimuskaudella asuntosijoitusyhtiön tavoitteena on 7,5 prosentin energiansäästö vuoteen 2025 mennessä.
- Kojamo-konserni on ainoana suomalaisena kiinteistöalan toimijana mukana Climate Leadership Councilissa.

Konsernituloslaskelma

M €	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Liikevaihto	167,2	182,3	351,5
Kiinteistöjen ylläpitokulut	-43,6	-48,6	-90,3
Korjaukset	-17,6	-17,2	-39,1
Nettovuokratuotto	106,0	116,5	222,0
Hallinnon kulut	-18,0	-17,4	-37,4
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-0,1	-1,4	-0,8
Sijoituskiinteistöjen luovutusvoitot ja -tappiot	1,3	-26,9	-10,4
Vaihto-omaisuuden luovutusvoitot ja -tappiot		0,1	0,1
Sijoituskiinteistöjen käyvän arvon muutos	67,5	56,2	163,3
Poistot ja arvonalentumiset	-0,6	-0,6	-1,2
Liikevoitto	156,1	126,6	335,6
Rahoitustuotot ja -kulut	-19,3	-21,2	-46,0
Osuus osakkuusyritysten tuloksista			0,1
Voitto ennen veroja	136,8	105,3	289,7
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-17,3	-19,8	-35,4
Laskennallisten verojen muutos	-10,5	-0,2	-22,1
Tilikauden voitto	109,0	85,3	232,3

M €	Konserni 30.6.2017	Konserni 30.6.2016	Konserni 31.12.2016
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	0,5	0,9	0,8
Sijoituskiinteistöt	4 419,1	3 607,8	4 228,3
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	31,1	31,3	31,0
Osuudet osakkuusyrityksistä	1,2	1,0	1,2
Rahoitusvarat	0,5	0,6	0,6
Pitkäaikaiset saamiset	5,8	3,2	5,6
Johdannaissopimukset	5,4		2,0
Laskennalliset verosaamiset	12,7	18,7	15,4
Pitkäaikaiset varat yhteensä	4 476,2	3 663,5	4 284,8
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	3,9		70,7
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	0,9	0,9	0,9
Johdannaissopimukset	0,1		0,3
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	5,1	2,6	7,7
Myyntisaamiset ja muut saamiset	13,2	11,8	6,8
Rahoitusvarat	84,2	64,6	69,0
Rahavarat	401,2	310,4	132,0
Lyhytaikaiset varat	504,6	390,3	216,7
VARAT	4 984,8	4 053,8	4 572,2

Tase

M €	Konserni 30.6.2017	Konserni 30.6.2016	Konserni 31.12.2016
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	58,0	58,0	58,0
Ylikurssirahasto	35,8	35,8	35,8
Käyvän arvon rahasto	-27,7	-56,8	-40,2
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	17,9	17,9	17,9
Kertyneet voittovarot	1 846,7	1 707,7	1 788,0
Emoyhtiön omistajien osuus	1 930,7	1 762,6	1 859,5
Määräysvallattomien omistajien osuus			
Oma pääoma yhteensä	1 930,7	1 762,6	1 859,5
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	2 248,1	1 431,4	1 796,1
Laskennallinen verovelka	464,4	430,6	453,4
Johdannaissopimukset	54,3	81,5	68,3
Varaukset	1,2	0,8	1,0
Muut pitkäaikaiset velat	6,9	6,9	7,1
Pitkäaikaiset velat yhteensä	2 774,9	1 951,3	2 325,9
Myytävänä olevat pitkäaikaiset velat			1,0
Lyhytaikaiset velat			
Lainat lyhytaikaiset	211,9	282,0	326,8
Johdannaissopimukset	0,6	1,6	0,9
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	15,9	15,8	9,9
Ostovelat ja muut velat	50,8	40,6	48,3
Lyhytaikaiset velat yhteensä	279,1	339,9	385,8
Velat yhteensä	3 054,0	2 291,2	2 712,6
OMA PÄÄOMA JA VELAT	4 984,8	4 053,8	4 572,2

Liiketoiminta

	Lumo 1-6/2017	Lumo 1-6/2016	VVO 1-6/2017	VVO 1-6/2016	Konserni 1-6/2017	Konserni 1-6/2016
Liikevaihto, M€	152,3	138,4	15,2	44,6	167,2	182,3
Liikevoitto, M€	149,4	134,1	6,7	-8,3	156,1	126,6
Tulos ennen veroja, M€	131,4	117,6	5,4	-13,0	136,8	105,3
Tase, M€	4 880,1	3 854,9	180,1	317,8	4 984,8	4 053,8
Oma pääoma, M€	1 886,0	1 657,4	44,7	105,4	1 930,7	1 762,6
Omavaraisuusaste, %	38,7	43,0	24,9	33,9	38,8	43,6
Asunnot, lkm	30 512	28 870	3 365	3 866	33 877	32 736
Taloudellinen käyttöaste, %	95,5	95,7	98,2	97,9	95,7	95,9
Taloudellinen vuokrausaste, %	96,5	96,8	98,2	98,4	96,6	96,9
Vaihtuvuus, %	18,3	16,2	11,9	11,2	17,7	15,6
Henkilöstö keskimäärin	281	234	25	65	306	299

Rahoituksen avainluvut

Konserni

	30.6.2017	31.3.2017	31.12.2016	30.9.2016	30.6.2016
Omavaraisuusaste, %	38,8*	40,6	40,7	39,5	43,6
Korkokate (interest cover)	4,2	4,5	4,8	5,0	5,1
Suojausaste, %	83,0	79,0	77,0	71,0	74,0
Keskikorko, %	1,9	2,1	2,0	2,1	2,1
Keskimääräinen laina-aika, vuotta	5,7	5,8	5,7	5,5	6,3
Keskimääräinen korkosidonnaisuusaika, vuotta	5,7	5,2	5,2	4,6	5,3

*Yhtiön poikkeuksellisen suuret rahavarat laskivat Q2/2017 omavaraisuusastetta noin kahdella prosenttiyksiköllä.

Kiitos!

Yhteystiedot:

Toimitusjohtaja

Jani Nieminen, puh. 020 508 3201

Talousjohtaja

Erik Hjelt, puh. 020 508 3225